

Asia: YM014:00/2015

Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelma

1. Kommentoikaa suunnitelmassa linjattuja päästövähennystoimia tai ehdottakaa lisätoimia päästövähennyssektoreittain. Voitte tuoda esiin myös seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon linjausten toimeenpanon suunnittelussa.

Liikenne

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen uusiutuvilla ja vähäpäästöisillä vaihtoehdoilla on erittäin kannatettavaa, kunhan varmistetaan, että se on taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Sähkökäyttöiset liikkumisvälineet eivät aiheuta pakokaasupäästöjä ja ne on saatavissa käytännössä lähes äänettömiksi, mikä mahdollistaa niiden käytön jopa sisällä ja katetuissa tiloissa. Tämä avaa uusia mahdollisuuksia rakennetun ympäristön, liikkumisen ja liikenneympäristön kehittämiseksi. Tämä vähentää myös yöajan toimintaa koskevien rajoitusten tarvetta .

Sähkökäyttöisten liikkumisvälineiden lisääntyminen asettaa kiinteistöille ja muulle rakennetulle ympäristölle merkittäviä haasteita muun muassa liikkumisvälineiden säilytyksen, pysäköinnin ja latauksen osalta.

Pysäköinnin kehittämisellä on pystyttävä vastaamaan sekä nykyisiin haasteisiin että myös tulevaisuudessa merkittävästi muuttuviin tarpeisiin. Tämä koskee myös pyöräilyä, sähköpyöriä ja -pyörätuoleja.

Liikkuminen palveluna ja liikkumisvälineiden yhteiskäyttö tarjoavat resurssiviisaita mahdollisuuksia vähentää päästöjä ja kustannuksia.

Liikennejärjestelmän kehittäminen sekä liikenteen ja maankäytön yhteensovittaminen on tärkeää ja siinä on paljon tehtävää.

Yhdyskuntarakenteen kehittäminen ohjaamalla kasvavilla kaupunkiseuduilla työpaikkoja ja palveluita keskuksiin, alakeskuksiin ja hyvän palvelutason joukkoliikenteen solmukohtiin on kannatettava periaate.

Täydennysrakentamisen edellytysten parantaminen on tärkeää.

Kiinteistöjen käytön joustavoittaminen ja käyttötarkoituksuuuutosten helpottaminen on erittäin tärkeää. Tyhjä tila on myrkkyyä kestäväälle kehitykselle, energiatehokkuudelle ja päästöjen vähentämismelle. Pääkaupunkiseudulla on tyhjää toimistotilaa yli miljoona neliometriä ja saamaan aikaan puuttuu noin kaksikymmentätuhatta asuntoa. Tiloja tulee lähivuosina tyhjenemään merkittäviä määriä tilakonseptien vanhenemisen ja tilatehokkuuden lisääntymisen myötä.

Asemanseutujen kehittäminen on erittäin tärkeää.

Kaikkien edellä mainittujen ratkaisemisessa tarvitaan tiivistä yhteistyötä erityisesti valtion, kaupunkien ja kiinteistönomistajien kesken.

Maatalous

-

Rakennusten erillislämmitys

Öljylämmitteisten rakennusten päästöjä kannattaa yhä useammassa tapauksessa vähentää vaihtamalla päälämmitysmuoto esim. lämpöpumpuksi ja hyödyntämällä aurinkoenergiaa. Isoja investointeja ei kuitenkaan kannata tehdä elinkaaren loppuvaiheessa oleviin kiinteistöihin.

Energiatehokkuuden parantamisessa ja uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisessä on tarjolla kasvavaa potentiaalia. ESCO-palveluiden ja sisäolosuhteet palveluna -tyyppisten konseptien hyödyntämisedellytykset ovat digitalisaation myötä paranemassa. Erittäin merkittävä energiatehokkuuden parantamispotentiaali liittyy esimerkiksi siihen, että vain noin 10-15% huonetiloista on käytössä kunakin hetkenä.

Markkinaehtoisille energiatehokkuuden parantamistoimenpiteille ja innovaatioille tarvitaan lisää tilaa. Jäykkä julkinen ohjaus syö useissa tapauksissa kohtuuttomasti osaamisresursseja ja etenkin pitkällä jännteellä mahdollisuuksia.

Vapaaehtoiset energiatehokkuussopimukset ovat osoittautuneet tehokkaiksi energiatehokkuuden parantamisvälineiksi. Niitä kannattaa kehittää edelleen.

Digitalisaatio avaa jatkuvasti uusia mahdollisuuksia energiakulutuksen hallintaan ja seurantaan. Valtioneuvoston kärkihanke KIRA-digi tuottaa varmasti lisää hyviä eväitä.

Energiatehokkuuden parantamisessa kannattaa jatkossa keskittää huomio todellisiin energiankulutuksiin ja niistä johdettuihin päästöihin. Laskennalliset energiankulutukset ja energiamuotokertoimilla painotetut energiankulutuksen vertailuluvut ovat selvästikin vaikeasti ymmärrettäviä, eivät kuvaa todellisuutta ja poikkeavat muiden maiden käytännöistä.

Jätehuolto

-

F-kaasut

-

Työkoneet

-

Muut sektorit

-

2. Kommentoikaa suunnitelmassa poikkileikkaaville sektoreille linjattuja päästövähennystoimia tai ehdottakaa näille uusia toimia. Voitte myös tuoda esiin seikkoja, jotka tulisi ottaa huomioon linjausten toimeenpanoa suunniteltaessa.

Arjen ilmastopolitiikka - kulutuksen näkökulma

Asukkaat ja tilojen käyttäjät ovat halukkaita hyödyntämään energiatehokkuutta parantavia ja päästöjä vähentäviä ratkaisuja, kunhan ne ovat heidän kannaltaan ymmärrettäviä, taloudellisesti järkeviä sekä helposti hankittavia ja käytettäviä. Lämpöpumppujen laajamittainen käyttöönotto on tästä oiva esimerkki.

Asukkaat ja tilojen käyttäjät tarvitsevat ymmärrettävää informaatiota ja luotettavia palveluita ja tuotteita.

Kunta- ja aluetason ilmastopolitiikka

-

Julkiset hankinnat

-

3. Kommentoikaa ilmastosuunnitelman vaikutuksia, osallistamista ja seurantaa. Voitte myös kertoa, miten organisaationne osaltaan voi edistää ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista.

Ilmastosuunnitelman vaikutukset

-

Ilmastosuunnitelman osallistaminen ja seuranta

Osallistumme mielellämme Ilmastosuunnitelman edelleen kehittämiseen, toimeenpanon edistämiseen sekä seurantaan ja vaikuttavuuden arviointiin. Pidämme vaikuttavuuden arviointia ja sen kehittämistä erittäin tärkeänä.

Organisaationi voi osaltaan edistää ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista:

Vastuullisuus ja kestävä kehitys on keskeinen osa RAKLI:n kivijalkaa ja siksi mukana kaikessa toiminnassa. RAKLI edistää energiatehokkuutta ja päästöjen vähentämistä jäsenyhteisöjensä kanssa mm. seuraavissa puitteissa: vapaaehtoiset energiatehokkuussopimukset ja niiden toimeenpano (VAETS ja TETS -toimenpideohjelmat), Green Building Council, kestävä kehitys Sitoumus2050, WWF Green Office, Rakennustieto, KIRA-digi ja RAKLI:n klinikkatoiminta.

Yleinen lausunto tai ilmastosuunnitelmaan liittyvät kommentit, jotka eivät tulleet esiin yllä.

Energiatehokkuuden parantaminen, uusiutuvan energian hyödyntäminen ja päästöjen vähentäminen on erittäin tärkeää.

Resurssit ja osaaminen eivät nykyisellään tahdo riittää siihen, että talot ja niiden tekniikka saataisiin toimimaan toivotulla tavalla. Resurssit ovat rajallisia ja ylikuormitettuja. Siksi on tärkeää kohdistaa toimenpiteet tehokkaimmin vaikuttaviin toimiin ja parantaa jatkuvasti toiminnan tehokkuutta. Tämä edellyttää esimerkiksi hallinnollisen taakan keventämistä raportointien ja selvitysten osalta.

Lähes reaaliaikaisesti käytettävissä olevat energiankulutustiedot kannattaa valjastaa tehokkaaseen käyttöön. Energiatehokkuuden parantamisessa kannattaa jatkossa keskittää huomio todellisiin energiankulutuksiin ja niistä johdettuihin päästöihin. Laskennalliset energiankulutukset ja energiamuotokertoimilla painotetut energiankulutuksen vertailuluvut ovat selvästikin vaikeasti ymmärrettäviä, eivätkä kuvaa todellisuutta ja poikkeavat muiden maiden käytännöistä.

Säädöksissä on painotettava tavoitteiden saavuttamista eikä keinoja. Säädösten ja muun julkisen ohjauksen on mahdollistettava kehittäminen, kokeilut ja innovaatiot eli oltava ratkaisuihin ja teknologianeutraaleja.

Markkinaehtoisille energiatehokkuuden parantamistoimenpiteille ja innovaatioille tarvitaan lisää tilaa. Vapaaehtoiset energiatehokkuussopimukset ovat osoittautuneet tehokkaiksi energiatehokkuuden parantamisvälineiksi. Niitä kannattaa kehittää edelleen.

Energiatehokkuuden lisäämiseen ja päästöjen vähentämiseen liittyviin kokeiluihin, demonstraatioihin ja edistyksellisiin investointeihin tarvitaan jatkossakin julkisen sektorin taloudellista tukea ja muuta myötävaikutusta.

Yhdyskuntarakenteen kehittäminen, joka kattaa palveluiden, työpaikkojen ja asumisen uudet konseptit ja sijoittumisen sekä liikennejärjestelmän tarjoaa paljon potentiaalia energiatehokkuuden parantamiseen ja päästöjen vähentämiseen. Samoilla toimenpiteillä voidaan lisätä arjen sujuvuutta ja parantaa hyvinvointia sekä elinvoimaa. Tyhjien ja vajaakäytössä olevien tilojen välttämiseksi on tarpeen joustavoittaa tilojen käyttöä ja edistää käyttötarkoituksia.

Digitalisaatio avaa jatkuvasti uusia mahdollisuuksia energiakulutuksen hallintaan ja seurantaan. Valtioneuvoston kärkihanke KIRA-digi tuottaa varmasti hyviä eväitä

Suomelle 39 % päästöjen vähennystavoite ei-päästökaupparektorille olisi todella kova. Siksi on tarpeen hyödyntää kaikki mahdolliset joustot, mitä EUn suunnalta on saatavissa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että käytännössä jätettäisiin tavoittelematta mitään sellaisia päästövähennyksiä, jotka voidaan toteuttaa taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Aalto Erkki
Rakli ry